

[Aksel Larsen.]

„Folketinget beslutter, at fhv. minister for Grønland Johannes Kjærboel skal tiltales for rigsretten, fordi han den 13. marts 1957 har givet folketinget vildledende oplysninger om forsvarligheden af vintersejlad på Grønland.“

Hvad forslaget formulerer angår, synes det nødvendigt at bemærke, at det, folketinget i henhold til grundloven og lov om rigsretten skal gøre, er at træffe beslutning om rigsretssag og heri oplyse, hvad tiltale skal rejses for. Det påhviler derimod ikke folketinget at udarbejde anklageskrift. Dette skal ifølge loven om rigsretten udarbejdes af den af folketinget valgte anklager.

Da det drejer sig om en ministers embedsførelse, tilkommer det også folketinget at vælge en anklager. Dette skal ske sideløbende eller samtidig med, at rigsretstiltale besluttes. Jeg vil finde det rimeligt, at der mellem første og anden behandling af forslaget forhandles om, hvem anklageren skal være, og at beslutning herom træffes ved anden behandling. Hvis folketinget ønsker at ændre selve forslagens affattelse, er dette naturligvis også muligt.

Jeg anbefaler hermed forslaget til tingets velvillige og hurtige behandling. Hensynet til fhv. minister Kjærboel, hensynet til embedsmændene i Grønlandsdepartementet, hensynet til folketingets værdighed og ikke mindst hensynet til de omkomnes efterladte byder, at intet lades uforsøgt, som muligvis kan skaffe fuld klarhed over denne sag.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til ligningsrådet (i stedet for Øllgaard).

(Jfr. tidenden sp. 28).

Valgt blev: *Anders Andersen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om oprettelse af „Danmarks teknisk-videnskabelige

forskningsråd“ og „Statens teknisk-videnskabelige fond“.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 49, fremsættelsen i tidenden sp. 30).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kolbjørn: Det foreliggende lovforslag er praktisk taget enslydende med det, der i slutningen af maj måned var til første behandling i tinget, men ikke blev færdigbehandlet i det nedsatte udvalg. De siden da forløbne måneder har givet os nye vidnesbyrd om den store indsats, forskningen gør, og det voldsomme tempo, hvori de tekniske nyskabelser rundt om foregår. For et par uger siden afholdt Dansk Ingeniørforening et stort møde, hvor en række sagkyndige fra videnskabelige institutioner og førende industrielle virksomheder stærkt understregede betydningen af, at flere midler stilles til rådighed for den teknisk-videnskabelige forskning.

Idet jeg i øvrigt henviser til mine udtalelser ved forhandlingen den 22. maj, skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Axel Kristensen: Ved første behandling af det tilsvarende lovforslag i foråret udtalte jeg på mit partis vegne, at dette var en betydningsfuld lovgivning, som vi ville medvirke til at give den bedst mulige form, idet vi ikke var tilfredse med lovforslaget i den da foreliggende form. Jeg kan henholde mig til, hvad jeg sagde ved den lejlighed. Jeg vil blot tilføje, at det forekommer mig, at det vil være fordelagtigt, om lovforslaget kan få en så hurtig behandling, som det er forsvarligt. Vi står foran en udvidelse og flytning af den polytekniske læreanstalt, en meget kostbar foranstaltning, og ved den lejlighed vil vi få brug for hjælp fra den mand, der skal være direktør for det forskningsarbejde, der skal iværksættes i henhold til det foreliggende lovforslag.

På mit partis vegne skal jeg tilsige lovforslaget en velvillig behandling.

Fanger: Idet også jeg henviser til førstebehandlingen i maj måned, kan jeg på det konservative folkepartis vegne tilsige en velvillig behandling af det foreliggende lovforslag, som vi tillægger stor betydning.

[Fanger.]

Også jeg vil gerne tale for, at lovforslaget får en hurtig behandling, så at det nye forskningsråd hurtigt kan begynde sit arbejde.

Helge Larsen: Under henvisning til de bemærkninger, jeg fremsatte ved førstebehandlingen i maj måned, skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Sandau: Forskningsrådets opgave skal være at samordne og fremme den naturvidenskabelige og den erhvervsøkonomiske forskning, således at resultaterne kommer såvel erhvervslivet som samfundet som helhed til gode. Der er ikke tvivl om, at der her ligger en meget stor opgave og venter på sin løsning, og at der kan indvindes meget ved at hindre, at gode kræfter går til spilde. Det drejer sig om at gøre det muligt for erhvervslivet at tage konkurrencen op med den øvrige verden, sætte det i stand til at konkurrere både indadtil og udadtil.

Jeg synes, det er værd at lægge mærke til, at der her er bestræbelser i gang for at gøre det teknisk muligt at producere billigere og altså skaffe befolkningen bedre varer til billigere priser, tvunget dertil af den økonomiske naturlov, der hedder den fri konkurrence. Jeg vil i denne forbindelse ikke undlade at bemærke, at når industrien har fået hjælp, har det som oftest været på en måde, der havde til følge, at priserne steg til skade for forbrugerne og til gensidig fordyrelse for erhvervene og industrien selv. Den såkaldte „chokrapport“ giver i øvrigt en lille idé om, hvor meget befolkningen må bøde på importrestriktionernes alter. Det er den form for hjælp, jeg vil betegne som negativ i modsætning til den form for støtte, der er tale om i det foreliggende lovforslag, og jeg vil ikke undlade at udtale håbet om, at det vil være muligt at hjælpe på en sådan måde, at der i meget høj grad vil blive tale om hjælp til selvhjælp.

Jeg vil håbe, at det under den kommende udvalgsbehandling vil lykkes at skabe den rette balance i rammerne for dette lovforslag, således at det stadig vil være muligt at bevare erhvervslivets friske initiativ også på forskningens område, thi, som en af talerne på Ingeniørforeningens åbnings-

møde sagde, det kan være vanskeligt at forske for statens penge, hvilket jeg nu også er klar over ikke er det umiddelbare formål.

Det er i den kommende tid mere påkrævet end nogen sinde tidligere for dansk industri at yde en indsats i produktionens tjeneste ud over det sædvanlige. Ved tidligere lovgivning har det høje ting gennem sunde og naturlige afskrivningsregler skabt gode investeringsbetingelser for erhvervslivet, og når vi nu dertil kan føje en økonomisk indsats for at muliggøre en samordning af den teknisk-videnskabelige forskning, er det mit håb, at vi herved har ydet et bidrag til en større og bedre og billigere produktion og derigennem til en øget konkurrenceevne.

Under det korte udvalgsarbejde, der fandt sted i forrige samling, var det mit indtryk, at der var adskillige praktiske ting at drøfte i et kommende udvalgsarbejde, og jeg vil gerne med henblik derpå tilsige mit partis velvilje under udvalgsbehandlingen.

Fuglsang: Jeg kan som de tidligere ærede ordførere henvise til mit partis velvillige stilling, da lovforslaget blev behandlet i fjor. Dengang blev det ikke færdigt, hvad den højtærede statsminister i øvrigt heller ikke havde lovet os, men jeg håber, at man får tid til en gennemgribende udvalgsbehandling i år, så at loven kan træde i kraft til den tid, der er fastsat i lovforslaget.

Statsministeren (H. C. Hansen): Jeg takker samtlige ordførere for den tilslutning, de i princippet har givet til lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen var ikke sikker på, at den form, lovforslaget har fået, var den rigtige; det ærede medlem havde i hvert fald sine betænkeligheder. Det er muligt, at der er et og andet at diskutere, men det er også bekendt for det høje ting, at lovforslaget svarer til det udkast, som er udarbejdet af Akademiet for de tekniske Videnskaber og det teknisk-videnskabelige forskningsråd, således at de er de sagkyndige, der i høj grad har haft indflydelse på udformningen af lovforslaget.

Jeg takker for de velvillige udtalelser, der er fremsat, og jeg håber meget — som ordførerne i øvrigt — at lovforslaget må kunne få en hurtig behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Kolbjørn: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om det civile beredskab.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 69, fremsættelsen i tidenden sp. 29).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Per Hækkerup: Om dette lovforslag gælder som om det forslag, vi behandlede under det forrige punkt på dagsordenen, at det stort set er en enslydende genfremsættelse af det lovforslag, vi behandlede i sidste samling.

Der er kun foretaget enkelte ændringer i forslaget, derunder en ændring af § 2, som formentlig må betegnes som den mest betydningsfulde. I henhold til denne ændring foreslås det, at der nedsættes et af folketinget valgt udvalg på 11 medlemmer, som skal følge arbejdet med udformningen af det civile beredskab og den virksomhed, som er foregået på dette område. Vi har i det folketingsudvalg, der drøftede forslaget fra sidste folketingsår, i det store og hele været enige om, at det ville være hensigtsmæssigt at følge denne fremgangsmåde under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende på dette område.

De øvrige ændringer, der er foreslået, er delvis af redaktionel karakter, således ændringen af § 5, der er foretaget under indtryk af de bemærkninger, der blev gjort under debatten sidste år for at tydeliggøre den oprindelige redaktion af § 5.

Idet jeg henviser til mine bemærkninger om det tilsvarende lovforslag i forrige folketingsår, anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Vagn Bro: Jeg skal på mit partis vegne i overensstemmelse med, hvad jeg sagde sidste folketingsår under debatten om det tilsvarende lovforslag, udtale, at vi er indforstået med at drøfte dette — også med de nu ændrede regler — med velvilje, idet vi forstår, at der er betydelige problemer at løse. Forsvaret, det civile beredskab og civilforsvaret er i den moderne tid og i den moderne krig et trefløjet problem, der må ses i sammenhæng.

Jeg anerkender, at det tidligere i § 2 omhandlede koordineringsudvalg er udgået af forslaget. Jeg vil stadig mene, at selv om regeringen nedsætter et sådant udvalg, må sekretariatet blive det afgørende. Det er der vist almindelig enighed om.

Jeg ønsker endvidere at gentage, at erstatningsspørgsmålenes afgørelse efter vor mening må afklares i de forskellige paragraffer vedrørende disse forhold.

Det væsentligste nye i forslaget er i øvrigt bestemmelsen om, at der ved begyndelsen af hvert folketingsår og efter afholdelse af folketingsvalg skal nedsættes et udvalg, som skal modtage en redegørelse for mere betydningsfulde foranstaltninger. Forholdet er det, at vort parti, som man vil se i beretningen fra det forrige udvalg, tog forbehold, for så vidt angår de forskellige gruppers tiltræden, og jeg må erkende, at vor gruppe i al almindelighed ikke er tilhænger af sådanne parlamentariske kontroludvalg. Da vi ikke har haft lejlighed til at drøfte dette spørgsmål helt igennem, må vi tage forbehold heroverfor, men vi er rede til at drøfte problemet i udvalget. Jeg er indstillet på, at vi må overveje dette punkt meget grundigt, ligesom det må ses i forbindelse med andre ting; men i al almindelighed tror jeg ikke, det er parlamentarisk rigtigt, at vi har for mange af den slags udvalg.

Marie Antoinette von Lowzow: Idet jeg tillader mig at henvise til mine bemærkninger ved første behandling af beredskabsforslaget i forrige folketingsår, vil jeg på mit partis vegne give udtryk for vor tilfredshed med de ændringer, der nu er indført i § 2 og i § 5. Jeg kan tilsige velvillig behandling fra vor side.

Ligesom den foregående ærede taler vil vi